

Aan:
Provinciale Staten

Onderwerp:
Nota reserves en voorzieningen 2005.

1. Wij stellen u voor:
De nota reserves en voorzieningen 2005 vast te stellen.

2. Toelichting:
Inleiding
Op 14 november 2002 hebben uw Staten ingestemd met de nota reserves en voorzieningen 2002.

In de Financiële verordening is bepaald dat wij u éénmaal per 4 jaar de nota reserves en voorzieningen ter behandeling en vaststelling aanbieden. De nota behandelt o.a.:

- a. de vorming en besteding van reserves;
- b. de vorming en besteding van voorzieningen;
- c. het doteren en verwerking van rente over reserves en voorzieningen;
- d. evaluatie van de bestaande reserves en voorzieningen;
- e. de gewenste weerstandscapaciteit

- I. Wijzigingen ten opzichte van voorgaande nota reserves en voorzieningen.
Ten opzichte van de nota reserves 2002 is er sprake van de volgende wijzigingen:

- jaarlijkse storting in voorzieningen Niet jaarlijks onderhoud wordt verhoogd met loon- en prijspercentage dat voor goederen en diensten wordt gehanteerd;
- reserves en voorzieningen worden alleen gevormd als de storting > € 0,1 mln.
- doeluitkeringen van het rijk die specifiek besteed moeten worden, zullen in principe gestort worden in de desbetreffende voorziening. Uitgaven vinden plaats rechtsreeks ten laste van de voorziening;
- voorziening niet-jaarlijks onderhoud vaartuigen wordt afgebouwd;
- voorziening pensioenen en uitkeringen leden Gedeputeerde Staten wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van een actuariële berekening;
- vervallen verplichtte rentebijdrage op voorziening budgetfinanciering bodemsanering;
- naamswijziging voorziening industrielawaai in voorziening geluid
- splitsing van de voorziening jeugdhulpverlening in een voorziening jeugdzorg voor de rijksmiddelen en een reserve provinciale middelen jeugdzorg;
- samenvoegen voorziening voor gebiedsgericht milieubeleid (SGM) en nieuw ingestelde voorziening gebiedsgericht milieubeleid (SGB);
- nieuw ingestelde voorziening Waterlandseweg;
- nieuw ingestelde voorziening leren voor duurzame ontwikkeling;
- naamswijziging reserve boventallig personeel in reserve personele frictiekosten en uitbreiding aanwendingsmogelijkheden; aanwending gedelegeerd aan GS;

Vergadering commissie:
3 februari 2005

Agendapunt:
5.1.b.1

Lelystad:
29 december 2005

Registratienummer:
CBE05.010

Planning Statenvergadering d.d.:
3 maart 2005

Inlichtingen:
J. Beumer

Afdeling:
Financiën

- nieuw ingestelde (egalisatie)reserve technische bijstand Europa;
- wijziging voorziening kapitaallasten voorfinanciering investeringen in reserve kapitaallasten voorfinanciering investeringen;
- reserve grootschalige kustprojecten samenvoegen met reserve 1% regeling kunsttoepassing, De invulling wordt betrokken bij de nota Kunstbeleid;
- storting in reserve 1% regeling kunsttoepassing is vervallen bij bezuinigingsoperatie 2005;
- reserve ontwikkelingsprojecten en reserve strategische projecten samengevoegd tot 1 nieuwe reserve ontwikkelings- en strategische projecten;
- reserve sportaccommodaties en grootschalige manifestaties, budget wordt opgenomen in de begroting. Op rekeningsbasis wordt het overschot van deze begrotingspost gestort in de reserve;
- reserve stads- en dorpsvernieuwing opheffen m.i.v. 2006;
- reserve waterbeheer opheffen m.i.v. 2006;
- voorziening risico's kapitaalverstrekking gewijzigd in reserve risico's kapitaalverstrekking;
- minimale en maximale omvang van de algemene reserve gesteld op respectievelijk 5% en 10% van de begrotingsomvang.

II. Onderscheid reserves en voorzieningen.

Er is sprake van een (bestemmings)reserve zolang de bestemming door Provinciale Staten veranderd kan worden. Zodra dat niet meer kan is er sprake van een voorziening. Dit betekent dat nog niet bestede middelen van derden voor een specifiek doel (o.a. reserve GDU-projecten) tot de voorzieningen behoren. Daarnaast kan het voorkomen dat in een reserve middelen van derden zijn gestort voor een specifiek doel en waarin daarnaast de provincie uit eigen middelen bedragen aan heeft toegevoegd (zoals in het verleden de reserve jeugdhulpverlening) Als dit zich voordoet dan rangschikken wij deze gelden onder de voorzieningen.

Voorzieningen worden ook gevormd in verband met voorzienbare uitgaven in de toekomst, die (zijn) ontstaan in het heden en waarvan de kosten jaarlijks variëren Als voorbeelden kunnen worden genoemd het niet jaarlijks onderhoud aan eigendommen (gebouwen en wegen). Voorts kunnen voorzieningen worden gevormd die samenhangen met de bedrijfsvoering, zoals rechtsgedingen, reorganisaties e.d. Uitgangspunt is dat voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's waarvan op de balansdatum de omvang onzeker is, maar wel redelijkerwijze is in te schatten. In de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en jaarrekening zal jaarlijks een risicoanalyse worden opgenomen.

Voor de gevolgen van toekomstige gebeurtenissen, die niet in causale relatie staan tot het bedrijfsgebeuren in de periode voorafgaande aan de balansdatum, kunnen geen voorzieningen worden gevormd. Voorzieningen mogen niet groter of kleiner zijn dan de verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn dan ook niet toegestaan, tenzij de voorziening tegen contante waarde is gewaardeerd (wat inhoudt dat bij het bepalen van de omvang van de voorziening rekening is gehouden met jaarlijkse rentetoevoeging). Voor zover middelen met een ander oogmerk worden gereserveerd dan hiervoor vermeld is er sprake van reserves. Er zijn bij de provincie Flevoland twee reserves te onderscheiden:

- bestemmingsreserve: dat zijn reserves waaraan door Provinciale Staten een bepaalde bestemming is gegeven;
- algemene reserve.

De voordelen van het instellen van reserves en voorzieningen zijn:

- gelijkmatige belasting van de exploitatie door de jaren heen;
- financiële middelen voor de toekomst worden veilig gesteld;
- slagvaardig kunnen inspelen op optredende financiële behoeften

Ten slotte wordt nog opgemerkt dat (bestemmings)reserves tot het eigen vermogen van de provincie wordt gerekend en de voorzieningen tot het vreemd vermogen.

III. Voeding, onttrekking en omvang reserves en voorzieningen

Met betrekking tot de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves heeft er als gevolg van het “Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten” (BBV) een wijziging plaatsgevonden. Vanaf 2004 behoren toevoegingen en onttrekkingen aan reserves niet tot de lasten en baten. Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves geschieden altijd in het kader van resultaatbestemming. Dit houdt in dat eerst inzicht wordt gegeven in het geraamde, respectievelijk gerealiseerde resultaat voor bestemming. Vervolgens moet worden aangegeven welke bedragen aan de reserves worden onttrokken of toegevoegd voor welke programma's. Na deze stortingen en onttrekkingen volgt het resultaat na bestemming. De toevoegingen en onttrekkingen aan reserves behoeft besluitvorming van uw Staten. Dit vindt plaats bij vaststelling van de begroting c.q. de jaarrekening. Daarnaast kan incidenteel bij afzonderlijk statenbesluit (c.q. algemene begrotingswijziging) worden besloten middelen te storten of te onttrekken aan een reserve.

Het toevoegen van middelen aan de voorzieningen vindt eveneens plaats bij vaststelling van de begroting c.q. jaarrekening. Dit gebeurt op basis van meerjaren onderhoudsplannen en inzichten in toekomstige verplichtingen en risico's.

Het vormen van een voorziening of het storten in een bestaande voorziening is een last en geschiedt via de vaststelling van de programma's. (dus in het resultaatbepalende deel van de begroting c.q. jaarrekening). Aanwending van voorzieningen behoeft niet aan uw Staten te worden voorgelegd omdat de uitgaven uit voorzieningen feitelijk al worden geautoriseerd bij het vormen van de voorzieningen. Volgens het BBV moeten uitgaven rechtstreeks ten laste van de voorzieningen worden geboekt en lopen niet via de exploitatie. Als de aanwending ook ten laste van de rekening van baten en lasten zou moeten lopen, zou het bedrag tweemaal als last worden verantwoord. De doeluitkeringen die van het van het rijk worden ontvangen en specifiek besteed moeten worden vallen vanaf 2004 onder de voorzieningen. Ter bevordering van de transparantie en beperking van administratieve lasten zullen deze uitkeringen in principe volledig in de desbetreffende voorziening worden gestort. De uitgaven zullen rechtstreeks ten laste van de voorziening worden geboekt.

De omvang van voorzieningen moet zo goed mogelijk worden geschat en moet voldoende zijn om de (toekomstige) verplichtingen te dekken. Jaarlijks wordt de storting in de voorzieningen voor niet jaarlijks onderhoud verhoogd met het percentage voor loon- en prijsontwikkelingen dat voor goederen en diensten wordt gehanteerd.

De omvang van bestemmingsreserves kan nauwkeuriger worden aangegeven naarmate het doel meer concreet is aangegeven. Voor de algemene reserve hangt de maximale omvang mede af van het weerstandsvermogen van de provincie. Het BBV vraagt extra aandacht voor het weerstandsvermogen van de provincie. Hieraan wordt in de paragraaf “Weerstandsvermogen” bij de begroting en jaarrekening aandacht besteed.

De omvang van de algemene reserve moet in het licht worden gezien van de risico's die de provincie loopt en de mogelijkheden die er zijn om deze risico's op te vangen. Hierbij kan de onbenutte belastingcapaciteit, evenals stille reserves worden betrokken.

Jaarlijks wordt de storting in de voorzieningen voor niet jaarlijks onderhoud verhoogd met het percentage voor loon- en prijsontwikkelingen dat voor goederen en diensten wordt gehanteerd.

IV. Criteria voor het instellen van reserves en voorzieningen

Wij zijn van mening dat voor het instellen en instandhouden van reserves en voorzieningen in principe de volgende criteria moeten gelden:

- reserves en voorzieningen met een algemeen (breed) karakter hebben de voorkeur boven reserves met een sterk sector of programma gebonden karakter. Dit voorkomt verkokering en bevordert de integraliteit.

- het aantal reserves en voorzieningen dient beperkt te blijven. Dit kan bereikt worden door aan reserves en voorzieningen een ruime bestedingsmogelijkheid te koppelen, alsmede door oormerking van bedragen binnen bestaande reserves en voorzieningen. Slechts indien de noodzaak daartoe aangetoond is, kan tot instelling van (nieuwe) reserves en voorzieningen worden besloten;
- bij elke reserve of voorziening dient te worden aangegeven voor welk doel deze is gevormd, op welke wijze voeding plaatsvindt en wat de omvang dient te zijn;
- reserves en voorzieningen worden alleen gevormd als de storting > € 0,1 mln.

Het bovenstaande laat onverlet dat, als gevolg van nog niet bestede middelen, verkregen van derden met een specifieke aanwending, de provincie soms voorzieningen in het leven moet roepen, die in strikte zin niet aan bovenvermelde criteria voldoen. (Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld de bijdragen voor bodemsanering, GDU e.d.)

V. Doteren en verwerken van rente over reserves en voorzieningen

Door het vormen van reserves en voorzieningen wordt vermogen afgezonderd. Doordat dit vermogen wordt gebruikt als financieringsmiddel wordt er rente bespaard, die anders betaald had moeten worden voor het aantrekken van geldleningen. Op basis van bedrijfseconomische principes is het juist dat ook over het eigen vermogen rente wordt berekend. De kostenberekening wordt daardoor zuiverder. Doordat aan de investeringen de bespaarde rente wordt toegerekend komt deze beschikbaar. De bespaarde rente kan worden toegevoegd aan de reserves of worden ingezet als dekkingsmiddel in de begroting. Bij inzet van de bespaarde rente als structureel dekkingsmiddel zal het begrotingsevenwicht worden verstoord als de reserves worden aangewend voor het desbetreffende doel. Er is dan immers geen bespaarde rente meer en er zullen andere structurele dekkingsmiddelen moeten worden aangewezen om de begroting sluitend te maken. Ons beleid is dat aan de reserves geen rente wordt toegevoegd. Deze middelen worden tot nu toe gestort in de reserve ontwikkelingsprojecten, de reserve strategische projecten en de reserve Zuiderzeelijn. Als sprake is van minder bespaarde rente dan zal de storting via de gewone dienst in deze reserves ook lager zijn.

VI. Evaluatie bestaande reserves en voorzieningen

Per reserve en voorziening wordt in het kort aandacht besteed aan de voeding, het gebruik ervan en een eventueel gewenst maximum en minimum. In bijlage 3 en 4 bij de programmabegroting 2005 is aangegeven de huidige omvang van de reserves en voorzieningen en de vermeerderingen en verminderingen in 2005. Daarnaast zijn verwachte stortingen en onttrekkingen in de periode tot en met 2008 opgenomen.

Voorzieningen

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat er een drietal soorten voorzieningen kunnen worden onderscheiden:

1. voorzieningen die betrekking hebben op niet-jaarlijks onderhoud. Hieraan ligt een meerjarenonderhoudsplan ten grondslag. Eens in de vier jaar bieden wij u een nota onderhoud openbare ruimte en onderhoud gebouwen ter vaststelling aan. Bij de begroting en jaarrekening doen wij in de paragraaf "Onderhoud kapitaalgoederen" verslag over de voortgang van het geplande onderhoud. Uitgangspunt is dat toevoegingen en onttrekkingen over een langere termijn in evenwicht zijn. Aan deze voorzieningen wordt geen maximum/minimum gesteld; deze voorzieningen mogen echter niet negatief worden;
2. voorzieningen waarvan de omvang dekkend moet zijn voor de achterliggende toekomstige verplichtingen, die door gewijzigde omstandigheden of inzichten kunnen wijzigen (o.a. "pensioenen en uitkeringen leden GS");
3. voorzieningen bestaande uit van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden aan een bepaald doel, maar die hetzij nog niet zijn besteed hetzij die in termijnen

ten gunste van de rekening van baten en lasten komen. Aan deze voorzieningen is geen maximum verbonden, omdat de omvang afhangt van de bijdragen van het rijk. Deze voorzieningen kunnen echter niet negatief worden.

Ad. 1**voorziening niet jaarlijks onderhoud provinciehuis**

Het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) beoogt voor een langere periode (max. 40 jaar) een doorkijk te geven in de benodigde financiële middelen om het bestaande complex met de bestaande installaties in tact te laten. De uitkomsten van deze inventarisatie hebben ertoe geleid dat met ingang van het begrotingsjaar 2002 een structurele verhoging van de storting in de voorziening heeft plaatsgevonden. Voor de renovatie van het provinciehuis wordt circa € 0,9 van deze voorziening aangewend. Tegen het einde van het project nieuwbouw en renovatie van het provinciehuis zal een geactualiseerd niet-jaarlijks onderhoudsplan worden opgesteld. Evenals bij de andere voorzieningen voor niet-jaarlijks onderhoud is het uitgangspunt dat over een langere periode de toevoegingen en onttrekkingen in evenwicht zijn.

voorziening niet-jaarlijks onderhoud wegen

De financiële meerjarenprogrammering instandhouding landwegen is in 2001 herijkt. Provinciale Staten hebben gekozen voor het zogeheten basisprogramma op basis waarvan de onderhoudsprogramma's zijn geactualiseerd. Vanaf 2002 zijn de stortingen in de voorziening op basis van een ingroeimodel (exclusief indexering voor loon- en prijsstijgingen) tot en met 2007 verwerkt. In 2005 vindt herijking van de financiële meerjarenprogrammering plaats.

voorziening niet-jaarlijks onderhoud vaarwegen

Deze voorziening heeft tot doel de lasten van niet-jaarlijks onderhoud aan de vaarwegen te egaliseren, een en ander naar analogie van de voorziening niet-jaarlijks onderhoud wegen. De financiële meerjarenprogrammering instandhouding vaarwegen is in 2001 herijkt en vanaf 2002 in de begroting verwerkt op basis van oplopende bedragen tot en met 2007 (exclusief loon- en prijsstijging) Provinciale Staten hebben gekozen voor het zogeheten basisprogramma op basis waarvan de onderhoudsprogramma's zijn geactualiseerd. Op grond van een prognose voor 15 jaar van de uit te voeren werkzaamheden is het uitgangspunt dat over genoemde periode de toevoegingen en onttrekkingen elkaar in evenwicht moeten houden. In 2005 vindt herijking van de financiële meerjarenprogrammering plaats.

voorziening niet-jaarlijks onderhoud vaartuigen

Deze voorziening is in 1996 ontstaan als gevolg van het feit dat taken met betrekking tot het handhaven van o.a. de Natuurbeschermingswet op de Randmeren van het rijk naar de provincie zijn overgedragen. In dat kader zijn tevens 3 vaartuigen met bijbehorende voorzieningen overgenomen. Voor de kosten van niet-jaarlijks onderhoud c.q. vervanging werd tot en met 2004 jaarlijks een bedrag gestort. Door de inwerkingtreding van het BBV moeten investeringen met een economisch nut worden geactiveerd en de kapitaallasten (rente en afschrijving) ten laste van het product worden gebracht. De voorziening hoeft daarom niet verder te worden gevoed. Met ingang van 2005 is de dotatie aan de voorziening vervallen. Uitgaande van deze nieuwe systematiek kan de voorziening vervallen. Tot en met 2008 zal jaarlijks uit de voorziening een bedrag van € 21.000 worden aangewend voor het onderhoud aan de schepen. Daarna zal de voorziening worden opgeheven.

Ad. 2**voorziening pensioenen en uitkeringen leden Gedeputeerde Staten**

Bovengenoemde voorziening is ingesteld omdat leden van Gedeputeerde Staten voor pensioenen en uitkeringen zijn aangewezen op de provincie. De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks op basis van een actuariële berekening bepaald.

voorziening VUT-aanspraken Nieuwe Land

Deze voorziening is in 2001 gevormd. De voorziening is bedoeld voor VUT-aanspraken van vier personeelsleden die met ingang van 1 november 1993 niet meer bij de provincie in dienst zijn maar zijn overgenomen door de Stichting Nieuw Land, onder dezelfde condities die golden bij indiensttreding bij de provincie per 1 januari 1990. Hoewel men daar destijds niet expliciet bij heeft stilgestaan, behoorden tot de condities waaronder de medewerkers overgingen, ook de toenmalige VUT-aanspraken die overigens alleen geldend kunnen worden gemaakt als de betrokken medewerkers bij het bereiken van de VUT-gerechtigde leeftijd nog in dienst zijn. De Stichting Nieuw Land heeft vanaf 1 november 1993 voor haar medewerkers volgens de geldende normen een VUT voorziening opgebouwd, maar deze is ontoereikend om de medewerkers die destijds in provinciale dienst waren, volledig te kunnen honoreren. Daarom is besloten een voorziening op te nemen waarop het bestuur van de stichting te zijner tijd een beroep kan doen, indien de eigen VUT voorziening ontoereikend is voor de betreffende aanspraken.

Ad. 3**voorziening rentebaten EPT 2000-2006**

Over ontvangen EU-voorschotten in het kader van het Europees programma 2000-2006 worden rentebaten ontvangen. Deze rentebaten moeten worden toegevoegd aan de beschikbare middelen voor de uitvoering van het Europees programma en mogen niet voor andere doeleinden worden ingezet. Jaarlijks groeit deze voorziening met de in dat jaar ontvangen rente. Indien de middelen niet aan projecten worden besteed moeten ze worden terugbetaald aan de EU.

voorziening uitvoering Natuurbeleid

Deze voorziening zou worden opgeheven nadat de grondverwerving bij Schokland is afgerond. Naar verwachting zal dit in 2004 of uiterlijk 2005 plaatsvinden. Vanaf 2002 worden door het ministerie van LNV middelen beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van de Stichting Faunabeheereenheid Flevoland (FBE) en andere uitvoeringstaken van de Flora- en faunawet). Deze middelen (doeluitkering) worden eveneens in deze voorziening verantwoord. Zolang deze middelen worden ontvangen kan de voorziening nog niet worden opgeheven.

voorziening budgetfinanciering bodemsanering

De provincie ontvangt jaarlijks van het ministerie van VROM een bijdrage in het kader van de Wet Bodemsanering voor de uitvoering van het bodemsaneringsprogramma. Indien de ontvangen rijksmiddelen in enig jaar niet worden besteed, dienen zij gereserveerd te worden voor de komende jaren.

In de voorziening zijn (per 31-12-2004) behalve de niet uitgegeven rijksbijdrage ook provinciale middelen ter hoogte van € 2.650.000 verantwoord. Dit zijn de niet bestede middelen voor de sanering van de locatie Heyboer (€ 1.850.000), het verschil in aangevraagde en lager toegezegde rijksbijdrage 2005-2009 (€ 300.000) en een risico-opslag van 10% voor het uit te voeren programma 2005-2009 (€ 500.000). Door deze provinciale middelen voor bodemsanering te reserveren wordt gewaarborgd dat de provincie haar bodemsaneringsprogramma 2005-2009 conform planning kan uitvoeren waardoor zij in 2010 "schoon" is van vervuilingen die zij in het kader van de Wet Bodemsanering moet saneren. In de periode 2005 t/m 2009 zal jaarlijks € 370.000 uit de rijksbijdragen (totaal € 1.850.000) worden teruggestort in de algemene reserve.

In de huidige regelgeving, "Regelgeving financiële bepalingen bodemsanering 2002" is geen sprake meer van een vastgestelde wijze van renteberekening. In eerdere regelgeving was de wettelijke rente uitgangspunt voor de hoogte van het percentage. Dit percentage werd verlaagd met 5%, wat betekent dat bij een wettelijke rente van 5% of minder de bij te schrijven rente nihil is. Onder de nieuwe regelgeving is de bevoegde overheid vrij in de wijze waarop met rentebijbeschrijving wordt omgegaan. Aangezien bij de overige reserves en voorzieningen

ook geen rente wordt bijgeschreven wordt voorgesteld rentebijbeschrijving met ingang van 2004 achterwege te laten.

voorziening GDU+-projecten

Van het rijk wordt jaarlijks een Gebundelde Doeluitkering(GDU) ontvangen ter medefinanciering van regionale en lokale infrastructuurprojecten. De rijksbijdrage wordt jaarlijks toegekend aan provinciale en gemeentelijke projecten. Met ingang van 1 januari 2004 is sprake van Gebundelde doeluitkering Plus (GDU+). Hierin is een bedrag opgenomen voor de afhandeling van projecten in Almere, waarvoor het Rijk al een verplichting is aangegaan. De GDU+ bedragen die in een betreffend jaar niet worden aangewend worden gestort in deze voorziening. Het is n.l. toegestaan niet bestede middelen te reserveren voor latere jaren. Aan de voorziening wordt tevens de eventuele terugontvangen GDU+ bijdrage toegevoegd als na afloop van het project blijkt dat de kosten lager zijn uitgevallen dan de basis waarop de GDU+ bijdrage is toegekend. Daarnaast is de provincie verplicht eventuele renteopbrengsten toe te voegen aan deze voorziening.

voorziening geluid (voorheen voorziening industrielawaai)

In deze voorziening worden van het rijk ontvangen middelen voor saneringsprojecten industrielawaai en middelen voor omgevingslawaaï gestort. De sanering industrielawaai, het plaatsen van een geluidsscherm en het afkopen van onderhoud, wordt in 2005 afgerond. Niet bestede gelden worden terugbetaald.

Voor het in kaart brengen van omgevingslawaaï door het opstellen van geluidsbelastingkaarten worden van 2004 tot en met 2007 rijksbijdragen ontvangen. Het project moet in 2008 afgerond worden.

voorziening verkeersveiligheid

Ter bevordering van de verkeersveiligheid wordt jaarlijks een doeluitkering van het Rijk ontvangen. Voor zover deze bijdrage in het betreffende jaar niet tot besteding komt, dienen deze middelen in volgende jaren voor hetzelfde doel te worden ingezet. Om die reden dient deze voorziening te worden gehandhaafd.

voorziening jeugdzorg

Bij het opstellen van de jaarrekening 1996 is een bestemmingsvoorziening jeugdhulpverlening ingesteld. Deze voorziening werd jaarlijks gemuteerd door verschillen tussen de beschikbaar gestelde middelen (de doeluitkeringen van het Rijk en incidenteel beschikbaar gestelde provinciale middelen) en de werkelijke uitgaven in dat jaar, in het kader van de jeugdhulpverlening.

Op 11 december 2003 heeft u besloten de huidige voorziening jeugdzorg te splitsen in een egaliseringsreserve jeugdzorg en een voorziening provinciale middelen. Deze splitsing vloeit voort uit de inwerkingtreding van de Wet op de Jeugdzorg. In de nota waarbij tot splitsing van de huidige voorziening is besloten is niet de terminologie volgens het BBV gebruikt. In de voorziening jeugdzorg worden de van het rijk ontvangen middelen (doeluitkering) gestort. In de nieuw ingestelde reserve provinciale middelen jeugdzorg worden in het verleden (en in de toekomst) beschikbaar gestelde (te stellen) eigen middelen van de provincie gestort.

voorziening grondwaterbeheer

De voorziening grondwaterbeheer is ingesteld als uitvloeisel van de grondwaterheffingsverordening. Deze voorziening heeft een tweeledige functie. In de eerste plaats worden aan deze voorziening middelen toegevoegd indien in enig jaar de inkomsten uit de grondwaterheffing de daaruit te dekken kosten van het grondwaterbeleid overschrijden. De uit de heffing ontvangen middelen mogen niet voor andere doeleinden worden besteed. Indien de uitgaven in enig jaar hoger zijn dan de inkomsten, kan een beroep op de voorziening worden gedaan. Daarnaast dienen uit deze voorziening eventuele schadevergoedingen betaald te worden, die het gevolg zijn van grondwateronttrekkingen. Tot nu toe zijn nog geen

schadevergoedingen betaald. Verwacht mag worden dat dit zich in de toekomst wel zal voordoen. Gelet op het bovenstaande dient de voorziening in stand te blijven. In 2005 zal een evaluatie plaats vinden van de potentiële omvang van deze voorziening. Hierbij wordt rekening gehouden met de noodzakelijke en gewenste in - en extensiveringen van beleid en beheer. Indien uit deze evaluatie blijkt dat sprake is van een structureel overschot, zal eerst worden gekeken of sprake is van een juiste kostentoerekening. Daarna zal worden beoordeeld of dit consequenties heeft voor het tarief.

voorziening openbaar streekvervoer

In deze voorziening worden de in enig jaar niet bestede gelden van de rijksbijdrage exploitatie openbaar streekvervoer gestort. Uitgangspunt is dat er niet meer aan openbaar vervoer mag worden besteed dan de opbrengsten van reizigers en de rijksbijdrage. Om te voorkomen dat de voorziening als gevolg van rijksombuigingen negatief zou worden is in 2003 t.l.v. de algemene reserve € 0,4 mln. beschikbaar gesteld. Nieuwe rijksbezuinigingen en een reizigersdaling in het openbaar vervoer hebben er toe geleid dat wij u in 2004 hebben voorgesteld nogmaals € 045 mln. ten laste van de algemene reserve beschikbaar te stellen ten einde te voorkomen dat de voorziening op korte termijn negatief zal zijn. In 2006 zal het bedrag worden teruggestort in de algemene reserve.

voorziening gebiedsgericht milieubeleid (SGM)

Deze voorziening wordt opgeheven zodra de projecten die onder de oude regeling Subsidiegericht Milieubeleid (SGM) zijn afgerond. Wij stellen voor deze voorziening samen te voegen met de voorziening gebiedsgericht milieubeleid (SGB)

Voorziening gebiedsgericht milieubeleid (SGB)

De provincie ontvangt middelen voor de uitvoering van het gebiedsgericht beleid. Voor reservering van de niet bestede rijksmiddelen onder de nieuwe regeling SGB met de bijbehorende provinciale cofinanciering is een afzonderlijke voorziening (SGB) gevormd.

voorziening Waterlandseweg

Van Rijkswaterstaat is in 2003 een afkoopsom ontvangen ten behoeve van het onderhoud van de Waterlandseweg. Dit bedrag is in een afzonderlijke voorziening ondergebracht, omdat de weg met de bijbehorende voorziening wellicht aan de gemeente Almere zal worden overgedragen. De onderhandelingen hierover zijn nog niet afgerond.

voorziening leren voor duurzame ontwikkeling (voorheen voorziening NME)

In deze voorziening worden de middelen gestort, die de provincie ontvangt voor het interbestuurlijke programma "Leren voor duurzame ontwikkeling 2004-2007". Voorwaarde voor het verkrijgen van deze middelen is het opstellen van een Provinciaal Ambitiestatement (PAS) waarin de provincie beschrijft op welke wijze zij de regie, sturing en uitvoering van het provinciale programma ter hand wil nemen. Het PAS is op 12 oktober 2004 vastgesteld. Na goedkeuring van het PAS zal een bijbehorend uitvoeringsprogramma worden vastgesteld.

Reserves uit eigen middelen

reserve personele frictiekosten (voorheen boventallig personeel)

In de vergadering van Provinciale Staten van 4 maart 1999 is de bestemmingsreserve "boventallig personeel" ingesteld. Deze reserve was bedoeld voor de tijdelijke versterking van de formatie op die plekken waar dit mede uit oogpunt van personeels beleid nodig werd geacht. Op 5 juni 2003 heeft u besloten de aanwendingsmogelijkheden van de reserve te verruimen (dubbeling functies, bovenformatieve plaatsen, afvloeiingskosten etc.). Om die reden is besloten de naam van de reserve te wijzigen in reserve personele frictiekosten. Daarnaast is besloten tot een extra storting van € 1 mln. in deze reserve omdat er begrotingstechnisch sprake was van een negatief saldo per eind 2007. Tevens is besloten om

de aanwending van de reserve te delegeren aan het college van Gedeputeerde Staten. Vanaf 2004 wordt in de begroting rekening gehouden met een jaarlijkse storting in de reserve. Daarnaast worden de jaarlijkse inkomsten van het UWV-USZO (ziekengeld a.g.v. zwangerschap en WAO-gelden) voor de helft in de reserve gestort.

reserve rentebaten EPD 1994-1999

In deze reserve worden de rentebaten die worden gegenereerd uit de voorschotten van het oude EPD-programma gestort. In tegenstelling tot de rentebaten die de voorschotten voor de uitvoering van het nieuwe programma genereren mogen de rentebaten van het oude programma door de provincie worden aangewend. In de afgelopen jaren is een beroep op deze reserve gedaan voor diverse zaken die een relatie hebben met het EPD 1994-1999. De reserve zal mogelijk nodig zijn voor de tegenvallers die zich bij de afronding van het oude programma 1994-1999 nog kunnen voordoen.

reserve cofinanciering EU-projecten 94-99

Deze reserve is destijds ingesteld met het oog op de door de provincie te leveren cofinanciering in het kader van het EPD 1994-1999. Het EPD is inmiddels in die zin afgerond dat er geen nieuwe aanvragen meer ingediend kunnen worden. De definitieve afrekening met Brussel moet nog plaatsvinden. Tot het moment dat er definitief is afgerekend en gecontroleerd zal deze reserve nog gehandhaafd blijven om eventuele risico's af te dekken. Hiervoor is nog circa € 4,7 mln. beschikbaar. Na finale afwikkeling met Brussel zal deze worden opgeheven.

reserve cofinanciering EU-projecten 00-06

De reserve cofinanciering EPT projecten is ingesteld met het oog op de door de provincie te leveren cofinanciering aan projecten in het kader van het Europees Vervolgprogramma 2000-2006 (EPT). Vanaf 2002 wordt in deze reserve tot en met het jaar 2006 jaarlijks een bedrag gestort. Het totaal beschikbare bedrag voor projecten bedraagt circa € 22,5 mln. Daarnaast is in 2002 besloten om het restantbedrag dat als afkoopsom van Arbeidsvoorziening Nederland is ontvangen voor kosten van technische bijstand voor het ESF deel van het Europees programma toe te voegen aan de reserve. Hiervan wordt jaarlijks een bedrag benut ter dekking van de kosten van technische bijstand.

(egalisatie)reserve technische bijstand Europa

Voor de kosten van technische bijstand is een meerjarenprogramma vastgesteld voor de gehele programmaperiode van het EPD. Van jaar tot jaar zullen de werkelijke kosten van technische bijstand variëren, waarbij overschrijdingen en onderschrijdingen ontstaan ten opzichte van de jaarbegrotingen. Omdat er sprake is van een goedgekeurde begroting voor een meerjarenprogramma is besloten, om in afwijking van de algemene gedragslijn waarbij onderschrijdingen opgaan in het rekeningsresultaat, een compensatiemogelijkheid voor de onderschrijdingen toe te staan door het instellen van deze egalisatiereserve.

reserve kapitaallasten voorfinanciering investeringen (voorheen voorziening)

De reden voor het instellen van deze reserve is de versnelde aanleg van een rotonde op het kruispunt Houtribweg-Parlaan. De gemeente Lelystad betaalt de kosten van voorfinanciering en heeft een bedrag van € 272.268 beschikbaar gesteld. Deze bijdrage wordt benut om tot en met 2008 de kapitaallasten voortvloeiende uit de aanleg van de rotonde te dekken. Volgens het BBV is hier niet sprake van een voorziening maar van een bestemmingsreserve. In de jaarrekening 2004 zal deze voorziening worden gerangschikt onder de reserves en de naam worden aangepast in (bestemmings)reserve kapitaallasten voorfinanciering investeringen.

reserve grootschalige kunstprojecten (voorheen reserve culturele projecten)

Deze reserve is ingesteld met het doel middelen beschikbaar te hebben voor grotere kunstprojecten waarvoor binnen de in de jaarbegroting opgenomen posten onvoldoende

ruimte kan worden gevonden. De praktijk van de afgelopen jaren is dat er geen storting meer plaats vindt in de reserve. Alle beschikbare middelen worden direct in het begrotingsjaar ingezet. De reserve kan worden afgebouwd. Voorgesteld wordt om het restant van de reserve ruim € 72.000 te betrekken bij het door u vast te stellen Kunstbeleid 2005 – 2008. Wij stellen u voor bij het opstellen van de jaarrekening 2004 deze reserve samen te voegen met de reserve 1% regeling kunsttoepassing omdat beide reserves worden betrokken bij de nota Kunstbeleid.

reserve 1% regeling kunsttoepassing

Deze reserve is bij de vaststelling van de jaarrekening 1997 gevormd. Deze reserve is gekoppeld aan de regeling "Toepassing van kunst bij provinciale investeringen in Flevoland" (sinds 1 januari 1990 van kracht). De reserve werd gevoed met een jaarlijkse storting ten laste het product instandhouding landwegen. Met ingang van 2005 wordt als gevolg van de ombuigingsoperatie 2005 geen storting meer gedaan in deze reserve. De reserve kan worden afgebouwd. Op 2 november 2004 hebben wij besloten de discussie over voortzetting van de 1% regeling te betrekken bij het door u vast te stellen Kunstbeleid 2005-2008.

reserve monumentenzorg

Deze reserve is bestemd voor subsidies voor restauratie en onderhoud van rijks- en gemeentelijke monumenten en voor projecten. Ten laste van het product Cultureel erfgoed wordt jaarlijks een bedrag van € 13.100 aan de reserve toegevoegd. Daarnaast is bij de bestemming van het rekeningsresultaat 1999 een bedrag van ruim € 136.000 extra toegevoegd aan de reserve omdat in de periode 2000-2005 een inhaalslag wordt verwacht in het restaureren van gemeentelijke monumenten.

reserve ontwikkelings- en strategische projecten (voorheen twee afzonderlijke reserves)

Omdat het onderscheid tussen ontwikkelings- en strategische projecten moeilijk is aan te geven stellen wij voor de reserve ontwikkelingsprojecten en de reserve strategische projecten samen te voegen. Per 31 december 2003 is dan ontstaan een reserve met een omvang van € 22,3 mln., waarvan € 13,9 mln. al geormerkt is.

Deze reserve vervult een belangrijke rol bij het realiseren van projecten die naar hun omvang niet binnen de jaarlijks in de begroting beschikbare middelen kunnen worden opgevangen. Daarnaast kan de reserve worden ingezet voor het stimuleren van zaken die van strategisch belang zijn voor de provincie. Als zodanig kunnen uit het verleden o.a. worden genoemd de bijdragen aan de realisering van nieuwbouw omroep Flevoland, bijdrage aanleg N50, cofinanciering Leader- en Interreg, integraal ontwikkelingsplan Almere. De reserve wordt jaarlijks gevoed met een deel van de rentebaten die de provincie ontvangt.

Gelet op de omvangrijke bedragen die veelal met het uitvoeren van ontwikkelings- en strategische projecten zijn gemoeid en de noodzaak om tot verdere ontwikkeling van de provincie te komen, zal een sterke reserve de komende jaren noodzakelijk blijven. Voor de invulling en benutting van de reserve zal een meerjarenplan worden ontwikkeld. In dat plan zal rekening worden gehouden met de vereiste inspanningen zoals beschreven in het omgevingsplan en met de verdere ontwikkelingen van Almere.

De randvoorwaarden die zijn gesteld voor een beroep op de reserve ontwikkelings- en strategische projecten zijn:

- de simpele reden dat bestaande budgetten of andere reserves niet toereikend zijn mag geen argument zijn om een beroep te doen op de reserve ontwikkelings- en strategische projecten;
- het mag niet gaan om zaken die met een zekere regelmaat voorkomen omdat die onderwerpen in de reguliere begroting moeten worden meegenomen;

- het moet gaan om publieke zaken waarvan nadrukkelijk een multipliereffect mag worden verwacht;
- het moet gaan om – veelal grootschalige – projecten met substantiële effecten, uitstraling en betekenis voor Flevoland.

Door de uitbreiding in 2004 van een autoleasebedrijf in Flevoland worden in 2004 en 2005 incidenteel extra opbrengsten motorrijtuigenbelasting ontvangen. Vanaf 2006 vindt er een korting plaats op de algemene uitkering uit het Provinciefonds vanwege deze extra inkomsten. Wij stellen u voor deze extra opbrengsten in 2004 en 2005 en eventueel 2006 te storten in de reserve ontwikkelings- en strategische projecten en te reserveren (oormerk) voor infrastructuur in brede zin.

reserve projecten ouderenbeleid

Deze reserve is in het verleden gecreëerd met het doel middelen beschikbaar te hebben om eigen provinciaal beleid op het terrein van de ouderenzorg te voeren. De reserve werd gevoed met rentebaten die werden verkregen over niet bestede middelen die de provincie ontving op grond van de Wet op de Bejaardenoorden (WBO). De taken op grond van de WBO zijn ondergebracht bij de AWBZ en de provincie zal hierover geen renteopbrengsten meer ontvangen. Daarnaast is ten laste van het rekeningsresultaat 1998 een bedrag van € 453.780 toegevoegd aan deze reserve voor zorg(preventie) ouderenbeleid. In 2002 is het bedrag dat nog resteerde in de voorziening bejaardenoorden toegevoegd aan de reserve projecten. Op 15 april 2004 heeft u besloten deze reserve tot en met het jaar 2007 in te zetten voor de uitvoering van de nieuwe Provinciale Bijdrageregeling Wonen, Welzijn en Zorg. Daarna kan de reserve worden opgeheven.

reserve sportaccommodaties en grootschalige sportmanifestaties

Tot 2005 werd ten laste van de exploitatie een bedrag gestort in deze reserve voor subsidies voor accommodaties en grootschalige manifestatie. Met de vaststelling van de notitie provinciaal sportbeleid 2005-2008 door Provinciale Staten is het beleidskader vastgesteld, dat door Gedeputeerde Staten wordt uitgevoerd. Met ingang van 2005 wordt er geen storting meer geraamd in deze reserve. De subsidie-middelen voor manifestaties en accommodaties worden op een reguliere begrotingspost in de exploitatie geraamd. Omdat de subsidieaanvragen voor voornamelijk sportaccommodaties jaarlijks sterk fluctueren in aantal en grootte stellen wij voor het overschot in enig jaar op deze begrotingspost te storten in de reserve sportaccommodaties en grootschalige sportmanifestaties.

reserve stads- en dorpsvernieuwing

Deze reserve is indertijd ingesteld omdat de Wet op de stads- en dorpsvernieuwing de mogelijkheid biedt om een deel van de jaarlijkse rijksbijdrage niet direct uit te keren aan de gemeenten, maar via reservevorming te reserveren voor latere jaren. Van de mogelijkheid om rijksmiddelen te reserveren is tot dusverre geen gebruik gemaakt. Wel zijn er ten laste van het rekeningsresultaat 1997 en 1998 autonome provinciale middelen aan de reserve toegevoegd. Deze middelen zijn o.a. toegevoegd voor de afwikkeling van de 7^e en 8^e fase van het actieplan dorpsvernieuwing Urk en in het kader van het werkprogramma 2000-2003. De afwikkeling heeft inmiddels plaatsgevonden. De subsidieregelingen stads- en dorpsvernieuwing zijn bij het rijk opgegaan in het Innovatiebudget Stedelijke Vernieuwing (ISV). Bij de bezuinigingsoperatie 2005 is besloten om per 31 december 2004 € 0,1 mln. uit deze reserve te laten vrijvallen ter dekking van het tekort 2005. Voor het restant van ruim € 0,1 mln. stellen wij u voor de aanwending hiervan in 2005 aan ons college te delegeren. Daarna kan de reserve worden opgeheven.

reserve Zuiderzeelijn

In het kader van de bestuursovereenkomst Zuiderzeelijn, waarmee u op 26 juni 2002 heeft ingestemd, hebben wij u voorgesteld in te stemmen met een provinciale bijdrage van € 31,8

mln. voor de realisering van de Zuiderzeelijn als MZB/MZM, in prijzen 2002, netto contant 2010. In de commissievergadering van 19 juni 2002 hebben wij u voorgesteld om voor de dekking van de provinciale bijdrage aan de realisatie van de Zuiderzeelijn als magneetweefbaan een aparte reserve te creëren die wordt gevoed door:

- overheveling van een bedrag van € 10 mln. uit de reserve strategische projecten;
- jaarlijkse storting van een deel van de te verwachten rentebaten;
- vanaf 2007 een deel van de provinciale co-financieringsmiddelen voor het EPT;
- eventuele incidentele meevallers, zoals rekeningsoverschotten vanaf 2002.

reserve waterbeheer

De reserve waterbeheer is in 1994 ingesteld, om de eenmalig via het Provinciefonds ontvangen (algemene) middelen ter stimulering van integraal waterbeheer af te zonderen voor dit doel. In 2005 zullen de laatste uitgaven voor dit doel plaatsvinden waarna de reserve zal worden opgeheven.

reserve risico's kapitaalverstrekkingen (voorheen voorziening)

Deze voorziening is destijds ingesteld om de risico's op te vangen welke voortvloeien uit het beschikbaar stellen van risicodragend kapitaal en het afgeven van garanties. Aangezien het beschikbaar stellen van kapitaal en het afgeven van garanties geen exploitatie-uitgaven zijn, wordt hiermee in eerste instantie geen beslag gelegd op de budgettaire middelen van de provincie. Eerst indien blijkt dat leningen niet worden terugbetaald, danwel garanties worden aangesproken, dient afdekking van deze lasten plaats te vinden. Om te voorkomen dat op een dergelijk moment onverwacht dekking moet worden gezocht, is destijds tot het instellen van deze voorziening besloten. Omdat een dergelijke voorziening wel moet worden gevoed is besloten dat op het moment dat de provincie ergens garant voor staat de bijbehorende dekking in deze voorziening moet worden gestort. Veelal gebeurt dit door bij algemene begrotingswijziging een bedrag te onttrekken aan de reserve "Ontwikkelingsprojecten", omdat andere middelen niet voorhanden zijn. Tot dusver wordt uitgegaan van 100% dekking. Het is echter denkbaar dat in bepaalde gevallen rekening wordt gehouden met een lager percentage, als het risico minder groot wordt geacht. Zodra een garantstelling is verminderd of vervallen kan het bedrag terugvloeien naar de reserve "Ontwikkelingsprojecten" (of andere bron waaruit de dekking is gerealiseerd). Omdat er nog geen sprake is van harde claims is in overleg met de accountant besloten de risico's kapitaalverstrekking met ingang van 2004 onder de reserves te rangschikken.

reserve provinciale middelen jeugdzorg

Deze reserve wordt met ingang van 2004 gevoed met het restant van de de eigen provinciale middelen ten behoeve van de jeugdzorg die in het verleden en in de voorziening jeugdhulpverlening zijn gestort. Ook eventueel in de toekomst te reserveren eigen middelen voor jeugdzorg worden in deze reserve gedoteerd.

Omdat deze reserve nauwe relatie heeft met de voorziening jeugdzorg stellen wij u voor de aanwending van deze reserve te delegeren aan het college van Gedeputeerde Staten. Dit laat onverlet dat de begroting bij algemene wijziging zal worden aangepast, zodra een beroep op deze reserve wordt gedaan.

algemene reserve

De algemene reserve moet worden gezien als de laatste mogelijkheid om noodzakelijke uitgaven te dekken. Aan deze reserve ligt geen inhoudelijke onderbouwing ten grondslag. Aangezien er voor provincies geen financieel vangnet bestaat zoals voor gemeenten in artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet is het noodzakelijk een behoorlijke buffer als algemene reserve te hanteren. Er zijn meerdere manieren om de omvang van de algemene reserve te

bepalen (bedrag per inwoner, percentage van de algemene uitkering) Wij hebben gekozen voor een percentage van de begrotingsomvang. Zonder dat hieraan een cijfermatige onderbouwing aan ten grondslag ligt achten wij een minimale omvang van 5% van de begrotingsomvang voldoende. Dit betekent dat de minimale omvang van de algemene reserve voor 2005 € 6,9 mln. moet bedragen. Naast het stellen van een minimumeis is het goed de algemene reserve een maximum te binden. Het is immers niet verstandig om in een reserve zonder specifiek doel meer middelen vast te leggen dan noodzakelijk is. Het lijkt ons voldoende om het maximum van de algemene reserve te bepalen op 10% van de begrotingsomvang. Voor 2005 is dit € 13,7 mln. De omvang van de algemene reserve is € 7,8 mln. per 31 december 2003.

3. Advies van de Commissie voor advies:

4. Ontwerp-besluit:

Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten d.d. 18 januari 2005
nr. FIN/04.031467/A

BESLUITEN:

1. nota reserves en voorzieningen 2005 vast te stellen;
2. voorziening niet jaarlijks onderhoud vaartuigen op te heffen in 2008;
3. reserve waterbeheer op te heffen in 2006;
4. reserve stadsvernieuwing op te heffen in 2006;
5. voorziening SGM en voorziening SGB samenvoegen;
6. reserve ontwikkelingsprojecten en reserve strategische projecten samenvoegen;
7. voorziening industrielaai wijzigen in voorziening geluid;
8. voorziening NME wijzigen in voorziening leren voor duurzame ontwikkeling;
9. tot samenvoeging van de reserve grootschalige kunstprojecten en de reserve 1% regeling kunsttoepassing
10. de incidentele extra opbrengst motorrijtuigenbelasting 2004 t/m 2006 te reserveren binnen de reserve ontwikkelings- en strategische projecten voor infrastructuur;
11. met ingang van 2004 rentebijdrage op voorziening budgetfinanciering bodemsanering beëindigen;
12. de aanwending van de reserve provinciale middelen jeugdzorg en van de reserve stads- en dorpsvernieuwing te delegeren aan het college van Gedeputeerde Staten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Flevoland d.d. 3 maart 2005.

, griffier .

,voorzitter.

5. Bijlagen

Overzicht reserves en voorzieningen uit jaarrekening 2003

6. Ter lezing gelegde stukken

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

, secretaris .

,voorzitter.